

Kome mogu da se обратим ako sam ja ili neko meni blizak јртва bilo kog vrsta zlostavljanja?

Najlakše je pomoć potražiti od odrasle osobe iz okruženja u koju imаш poverenja (roditelji, rođaci, nastavnici, razredni starešina, školski pedagog ili psiholog...).

Druga mogućnost je da pomoć potražиш na nekoj od sledećih adresa:

Savetodavni pastirski centar
Srpske pravoslavne crkve
Telefoni: 36 13 855, 36 14 500

Sos telefoni Beograda za јртве
nasilja
Telefon: 36 26 006

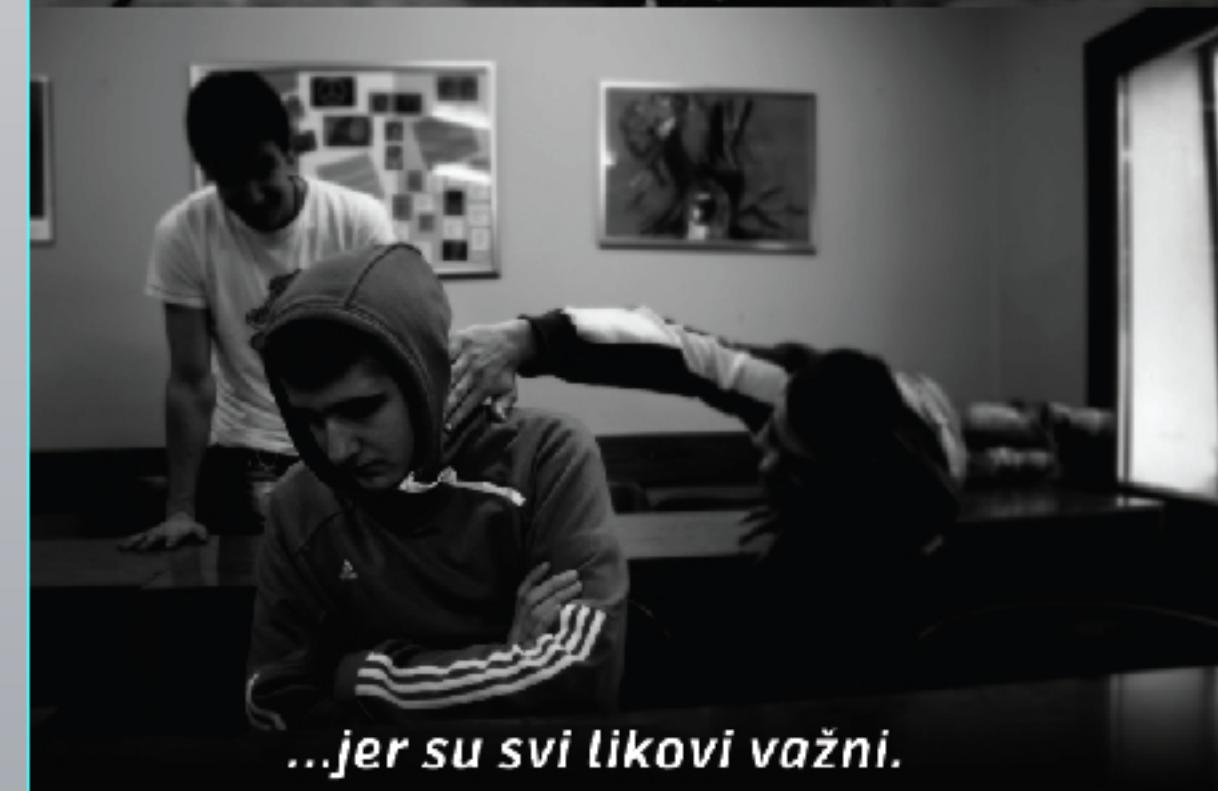
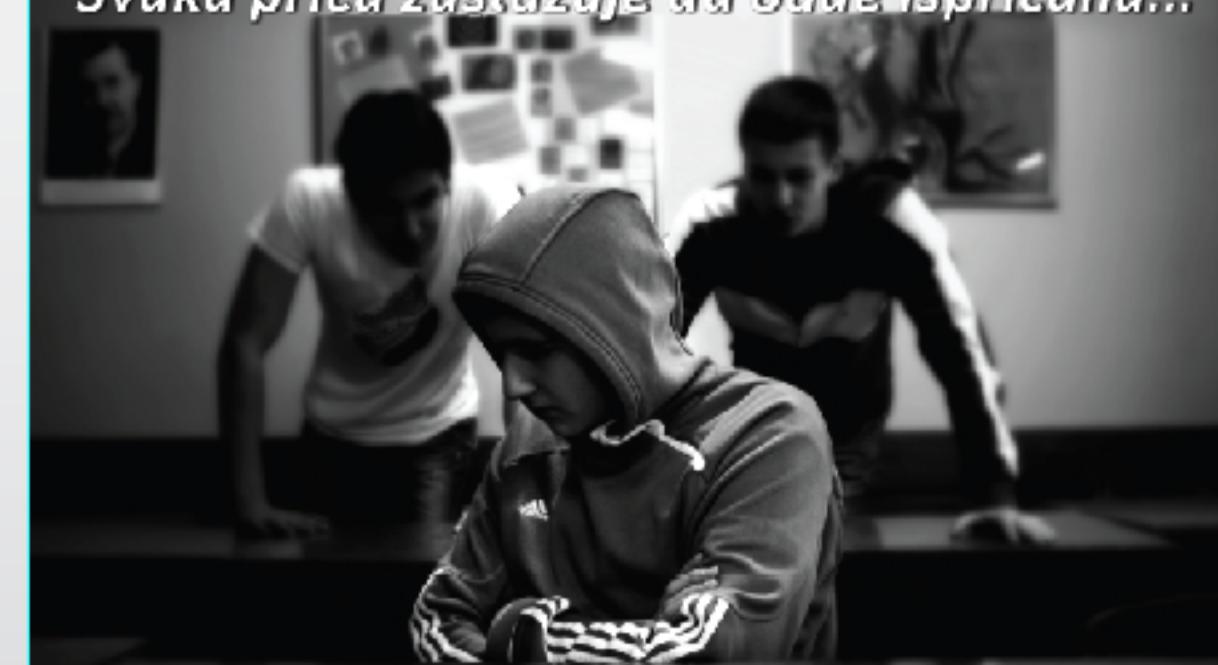
Unicef kancelarija Beograd
Telefon: 36 02 104

**Ne zaboravi, sa nasiljem ne smeš
da se pomiriš!**

Autori:

Luka Nikolić
Aleksa Paunović
Višnja Marjanović
Miloš Mitić
Dušan Šuša
Katarina Glumac
Kristina Stanković

Svaka priča zасlužuje da bude исприčана...

...jer su svi likovi važni.

Šta je vršnjačko nasilje?

„Vršnjačko nasilje“ podrazumeva trajnu izloženost učenika negativnim postupcima jednog ili više učenika.

Može ga činiti pojedinac ili grupa nasilnika nad jednim učenikom ili nad grupom učenika-žrtava.

Vrste i karakteristike najčešćih vidova vršnjačkog nasilja:

O fizičkom nasilju govorimo onda kada je prisutan direktni fizički napad na žrtvu ili kada postoji namera da se drugoj osobi zada fizička povreda. Podrazumeva udaranje, šutiranje, čupanje, guranje i sve druge manifestacije ponašanja koje imaju za cilj da fizički ugroze drugu osobu. Dečaci su češće i žrtve i zlostavljači.

Pod psihičkim zlostavljanjem se smatraju svi oblici ponašanja koji imaju za cilj da kod druge osobe izazovu osećanje niže vrednosti, da je ponize, uvrede, poljuljaju samopoštovanje i samopouzdanje druge osobe.

Vrši se verbalnim i neverbalnim načinima. Verbalni načini su ruganje, ismevanje, vređanje. Neverbalni su kreveljenje, nepristojni pokreti, namerno isključivanje iz društva... Žrtva psihološkog nasilja može biti svako ko se na bilo koji način može okarakterisati kao drugačiji od većine. Devojčice su češće psihološki zlostavljači od dečaka. Ovo nasilje se često javlja u kombinaciji sa fizičkim, ali nije nužno.

Seksualno nasilje je svaka situacija u kojoj je pojedinac, češće devojčica, žrtva ponašanja sa očiglednom seksualnom konotacijom, što podrazumeva fizički kontakt, verbalne i neverbalne insinuacije, postavljanje neugodnih pitanja, izlaganje žrtve pornografskom materijalu, egzibicionizmu i voajerizmu.

Elektronsko nasilje podrazumeva bilo kakav oblik slanja uznemirujućih poruka putem interneta ili mobilnih telefona. Podrazumeva pretnje, ucene, seksualne provokacije i izazivanje bilo kakve druge vrste nelagode u pojedincu.

Anketa

Anketa o tome koliko poznajemo vršnjačko nasilje i koliko smo često bilo svedoci ili neki od aktera sproveli smo tokom decembra 2011. u našoj gimnaziji. Prikupili smo i analizirali dobijene podatke, i došli do uznemirujućih rezultata. Više od trećine svih učenika se slaže da se nasilje dešava svakodnevno. Uznemiravajuće je da, ako gledamo sve đake, veoma malo njih misli da je ovo ozbiljan problem a gotovo trećina ispitanih je potpuno ravnodušna. Takođe, mnogi učenici, više od 50% njih, veruje da je malo verovatno da se može zaustaviti nasilje. Nasuprot tome, 70% đaka škole ne veruje da se učenik može naterati da čini nasilne radnje koje ne bi činio kada niko ne vrši pritisak na njega.

Kao što možete videti sa slike 1, manje od jedanog od pet učenika ima bilo kakve informacije o programima namenjenim zaustavljanju nasilja u školi, kao što je „Škola bez nasilja“ i drugi regionalni programi UNICEF-a namenjeni prevenciji nasilja. Ono što nas je najviše iznenadilo je da, statistički govoreći, devojke imaju veću tendenciju ka nasilju nego dečaci, kao što možete videti sa slike 3. Ovo bi moglo da bude statistička greška, npr. devojke su više voljne da podele informacije od dečaka, ali to je za sada samo spekulacija. Učenici četvrte godine pokazuju najviši stepen nasilja potom đaci treće godine. Generalno postoji tendencija opadanja sa uzrastom. To bi moglo da znači da kako mlađi odrastaju, postaju sve više naviknuti na nasilje oko njih i postaju otvoreniji da govore o tome. Na kraju našeg istraživanja smo ostavili jedan prostor prazan, i rekli anketiranim učenicima da napišu šta misle o zaustavljanju nasilja između učenika. Očekivano, nismo dobili mnogo ozbiljnih i uverljivih odgovora. Većina su šale i primedbe beznađa, npr. „To je nemoguće“. S druge strane neki su imali adekvatne predloge, kao što su nagrada za nenasilno reagovanje i bolje edukacije o ovoj temi.

Procenat učenika koji su bili akteri vršnjačkog nasilja:

